

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 223/2026-12

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Miroslava Duriša a sudcov Jany Baricovej a Miloša Maďara (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného Advokátska kancelária Prachová & Pobijak, s. r. o., Pribinova 20, Bratislava, proti postupu Mestskej časti Bratislava-Nové Mesto v konaní vedenom pod sp. zn. 13715/4097/2024/SOC/JAKA takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Skutkový stav veci a argumentácia sťažovateľa

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 17. februára 2026 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a svojho práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom mestskej časti v konaní vedenom pod sp. zn. 13715/4097/2024/SOC/JAKA. Navrhuje, aby ústavný súd prikázal mestskej časti konať bez zbytočných prietahov, priznal mu primerané finančné zadosťučinenie 16 000 eur a náhradu trov konania.

2. Z obsahu ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ žiadosťou z 9. júna 2003 požiadal o jednorazovú dávku sociálnej pomoci na úhradu mimoriadnych výdavkov, ktorú mestská časť rozhodnutím sp. zn. soc. 176/2003-642093–Já z 2. júla 2003 zamietla a po odvolaní sťažovateľa namietané rozhodnutie z dôvodu nepreskúmateľnosti zrušil Okresný súd Bratislava III rozsudkom z 19. januára 2004. Následne došlo k celkom ďalším deviatim zrušeniam vydaných rozhodnutí a o žiadosti sťažovateľa napokon rozhodla mestská časť až rozhodnutím sp. zn. 13715/4097/2024/SOC/ JAKA z 20. marca 2024, ktorým žiadosť nepriznala a rozhodnutie potvrdil aj Okresný úrad Bratislava, odbor opravných prostriedkov (ďalej len „okresný úrad“) rozhodnutím č. s. OU-BA-OOP1-2024/423268-003 z 19. augusta 2024, proti ktorému podal správnu žalobu. Na podklade uvedeného akcentoval, že aj napriek absencii skutkovej a právnej zložitosti napadnuté konanie trvá takmer 23 rokov, čím došlo k porušeniu jeho namietaných práv. Oneskorenosť

rozhodovania o jeho žiadosti potvrdila aj mestská časť v oznámení o výsledku vybavenia jeho sťažnosti č. 26142/7662/2023/PR/KOZZ z 20. júla 2023. V závere bez bližšej špecifikácie konštatoval, že na ochranu svojich práv vyčerpal všetky opravné prostriedky, a preto sa ich ochrany domáha podaním ústavnej sťažnosti.

II.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

3. Ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa predbežne prerokoval na neverejnom zasadnutí senátu ústavného súdu podľa § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) a zisťoval, či ústavná sťažnosť obsahuje všeobecné náležitosti podania (§ 39 zákona o ústavnom súde), všeobecné náležitosti návrhu na začatie konania (§ 43 zákona o ústavnom súde), osobitné náležitosti ústavnej sťažnosti (§ 123, § 124 a § 132 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde) a či nie sú dané dôvody na jej odmietnutie podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

4. Z hľadiska namietaného porušenia práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (obdobne práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru) ústavný súd primárne uvádza, že jeho cieľom je odstránenie stavu právnej neistoty, pričom k vytvoreniu stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iného štátneho orgánu, alebo iným zákonom predvídaným spôsobom, ktorý znamená nastolenie právnej istoty inak ako právoplatným rozhodnutím súdu.

5. Ústavný súd v tejto súvislosti prednostne poukazuje na princíp subsidiarity svojej právomoci, a to v kontexte konania o žalobe proti nečinnosti orgánu verejnej správy podľa § 242 až § 251 Správneho súdneho poriadku (ďalej aj „SSP“), ktorú oproti pôvodnej úprave podľa § 250t a § 250u Občianskeho súdneho poriadku považuje za konzekventnejšiu, pretože následok nerešpektovania súdneho rozhodnutia zo strany žalovaného orgánu verejnej správy neprenáša na žalobcu, ktorý už nemusí podať ďalšiu žalobu, o ktorej by sa rozhodovalo v novom konaní (m. m. II. ÚS 470/2020, I. ÚS 64/2021, IV. ÚS 199/2022, I. ÚS 299/2023, I. ÚS 533/2023). Ústavný súd tak považuje uvedený právny prostriedok nápravy podľa Správneho súdneho poriadku za spôsobilý poskytnúť ochranu namietaného práva sťažovateľa.

6. Ak teda zákon podmieňuje prípustnosť ústavnej sťažnosti vyčerpaním opravných prostriedkov alebo iných právnych prostriedkov, ktoré zákon poskytuje sťažovateľovi na ochranu jeho práva, tak o to viac je podmienkou prípustnosti sťažnosti uplatňovanie práva, ktorého porušenie sťažovateľ namieta, riadnym, zákonom predpísaným spôsobom (m. m. III. ÚS 1/04). Sťažovatelia nemajú podľa ústavy, zákona o ústavnom súde a stabilizovanej judikatúry ústavného súdu na výber, ktorý z oboch ústavne existujúcich systémov súdnej ochrany využijú, ale sú povinní postupovať od súdnej ochrany poskytovanej všeobecnými súdmi k súdnej ochrane, na ktorú je kompetentný ústavný súd. Toto „poradie“ sa nedá sťažovateľmi ovplyvniť a jeho vnútorná logika vychádza z toho, že aj všeobecné súdnictvo je zodpovedné za ochranu základných práv a slobôd na úrovni jeho právomocí (čl. 142 ods. 1 ústavy v spojení s čl. 1 Civilného sporového poriadku a § 5 ods. 1 SSP). Iba za predpokladu, že sťažovatelia vyčerpajú všetky im dostupné právne prostriedky súdnej a inej právnej ochrany svojho základného práva alebo slobody a pri ich uplatnení nie sú úspešní, môžu sa uchádzať o ochranu tohto základného práva alebo slobody sťažnosťou podanou ústavnému súdu podľa čl. 127 ods. 1 ústavy (m. m. IV. ÚS 193/2010, I. ÚS 178/2011, IV. ÚS 453/2011,

III. ÚS 703/2017, IV. ÚS 158/2018). Podmienka vyčerpania právnych prostriedkov, ktoré zákon sťažovateľovi priznáva na ochranu jeho základných práv a slobôd, sa nevyžaduje, ak sťažovateľ preukáže, že tieto právne prostriedky nevyčerpal z dôvodov hodných osobitného zreteľa. Dôvody hodné osobitného zreteľa musí preukázať sťažovateľ (I. ÚS 33/03, I. ÚS 217/2024).

7. Sťažovateľ sa však ochrany svojho práva na správnom súde prostredníctvom žaloby proti nečinnosti orgánu verejnej správy podľa § 242 a nasl. SSP nedomáhal a dôvody hodné osobitného zreteľa pre nevyčerpanie tohto inštitútu nápravy nepreukázal. Ústavnému súdu preto nezostávalo iné, ako konštatovať neprípustnosť ústavnej sťažnosti v tejto časti a z tohto dôvodu ju odmietnuť [§ 56 ods. 2 písm. d) v spojení s § 132 ods. 1 zákona o ústavnom súde].

8. V rozsahu proti postupu mestskej časti je ústavná sťažnosť neprípustná, pretože účinným prostriedkom nápravy proti jej nečinnosti je žaloba proti nečinnosti orgánu verejnej správy podľa prvej hlavy štvrtej časti Správneho súdneho poriadku. Pokiaľ ide o namietanú nečinnosť, resp. nehospodárnu a neefektívnu činnosť mestskej časti, ústavný súd už vo viacerých svojich rozhodnutiach (m. m. II. ÚS 470/2020, I. ÚS 64/2021, IV. ÚS 199/2022, I. ÚS 299/2023) k účinnosti tohto prostriedku skonštatoval, že konanie o žalobe proti nečinnosti orgánu verejnej správy podľa § 242 až § 251 SSP neskončí vyhovením žaloby, ale až odstránením nečinnosti, ktoré je žalovaný orgán verejnej správy povinný preukázať správnomu súdu v určenej lehote. Nová právna úprava obsiahnutá v Správnom súdnom poriadku je konzekventnejšia, keď následok nerešpektovania súdneho rozhodnutia zo strany žalovaného orgánu verejnej správy neprenáša na žalobcu, ktorý už nemusí podať ďalšiu žalobu, o ktorej by sa rozhodovalo v novom konaní (I. ÚS 533/2023). Navyše, novelou č. 239/2023 Z. z. účinnou od 1. júla 2023 došlo k doplneniu § 242 ods. 1 SSP, ktorý už umožňuje požadovať aj primerané finančné zadostučinenie v konaní o žalobe proti nečinnosti orgánu verejnej správy v prípade žalobcu uvedeného v § 244 ods. 1, ktorý nie je orgánom verejnej správy. Ústavný súd tak považuje uvedený právny prostriedok nápravy podľa Správneho súdneho poriadku za spôsobilý poskytnúť ochranu právam sťažovateľov, ktorých porušenie namietajú (m. m. I. ÚS 299/2025).

9. Ak teda zákon podmieňuje prípustnosť ústavnej sťažnosti vyčerpaním opravných prostriedkov alebo iných právnych prostriedkov, ktoré zákon poskytuje sťažovateľovi na ochranu jeho práva, o to viac je podmienkou prípustnosti sťažnosti uplatňovanie práva, ktorého porušenie sťažovateľ namieta, riadnym, zákonom predpísaným spôsobom (m. m. III. ÚS 1/04). Sťažovateľ nemá podľa ústavy, zákona o ústavnom súde a stabilizovanej judikatúry ústavného súdu na výber, ktorý z oboch ústavne existujúcich systémov súdnej ochrany využije, ale je povinný postupovať od súdnej ochrany poskytovanej všeobecnými súdmi k súdnej ochrane, na ktorú je kompetentný ústavný súd. Toto „poradie“ sa nedá sťažovateľom ovplyvniť a jeho vnútorná logika vychádza z toho, že aj všeobecné súdnictvo je zodpovedné za ochranu základných práv a slobôd na úrovni jeho právomocí. Iba za predpokladu, že sťažovateľ vyčerpá všetky mu dostupné právne prostriedky súdnej a inej právnej ochrany svojho základného práva alebo slobody a pri ich uplatnení nie je úspešný, môže sa uchádzať o ochranu tohto základného práva alebo slobody sťažnosťou podanou ústavnému súdu podľa čl. 127 ods. 1 ústavy (m. m. IV. ÚS 193/2010, I. ÚS 178/2011, IV. ÚS 453/2011, III. ÚS 703/2017, IV. ÚS 158/2018, III. ÚS 552/2024).

10. Sťažovateľ bez ohľadu na svoje tvrdenia v ústavnej sťažnosti nijakým spôsobom nepreukázal, že by právne prostriedky, ktoré mu priznáva zákon na ochranu jeho práv alebo právom chráneným

záujmov, nevyčerpal z dôvodov hodných osobitného zreteľa (§ 132 ods. 2 zákona o ústavnom súde). Na uvedenom závere nemení nič ani extrémna dĺžka konania pred orgánmi verejnej správy, pretože – logicky – neprimeranou dĺžkou konania nemožno ospravedlniť nevyužitie zákonných prostriedkov ochrany pred neprimeranou dĺžkou konania. Z uvedených dôvodov bolo potrebné ústavnú sťažnosť sťažovateľa odmietnuť podľa § 56 ods. 2 písm. d) v spojení s § 132 ods. 1 zákona o ústavnom súde ako neprípustnú.

11. Navyše, princíp subsidiarity ústavnej sťažnosti je sťažovateľovi známy aj z predchádzajúceho ústavnoprávneho prieskumu, keď ústavný súd uznesením č. k. I. ÚS 162/2023-37 zo 16. marca 2023 (ďalej len „uznesenie ústavného súdu“) z rovnakého dôvodu odmietol jeho ústavnú sťažnosť proti postupu mestskej časti v konaní vedenom pod sp. zn. soc. 176/2003-642093-Já, t. j. v konaní, v ktorom sa rozhodovalo o jeho žiadosti a predchádzalo v súčasnosti rozporovanému napadnutému konaniu (z dôvodu subsidiarity ústavný súd odmietol aj ústavné sťažnosti k postupu mestskej časti v identickom konaní uzneseniami sp. zn. IV. ÚS 334/2011 z 3. augusta 2011, sp. zn. III. ÚS 490/2011 z 2. novembra 2011 a sp. zn. II. ÚS 501/2012 z 8. novembra 2012). Z označeného uznesenia ústavného súdu zároveň vyplýva, že sťažovateľ podal 9. januára 2023 v predmetnej veci žalobu proti nečinnosti mestskej časti (vedená v tom čase Krajským súdom v Bratislave pod sp. zn. 7 Sa 4/2023, pozn.), o ktorej sa však v teraz prerokováanej ústavnej sťažnosti vôbec nezmieňuje.

12. V závere ústavný súd poznamenáva, že toto rozhodnutie nezakladá prekážku veci rozhodnutej [§ 55 písm. a) zákona o ústavnom súde], a preto nie je vylúčené, aby sťažovateľ v prípade ďalšej nečinnosti mestskej časti a po vyčerpaní ostatných prostriedkov ochrany svojich práv (§ 242 a nasl. Správneho súdneho poriadku) podal svoju ústavnú sťažnosť opakovane.

13. Nad rámec uvedeného ústavný súd upozorňuje právneho zástupcu sťažovateľa na zmenu právnej úpravy, pretože v ústavnej sťažnosti naďalej odkazuje na zákon č. 38/1993 Zb. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov, ktorý je však už neúčinným právnym predpisom a tento bol nadobudnutím úplnej účinnosti 1. marca 2019 v celom rozsahu nahradený súčasným zákonom o ústavnom súde (bod 3 tohto uznesenia, pozn.).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 14. apríla 2026

Miroslav Duriš
predseda senátu